

ด่วนมาก

ที่ มท 0804/ว 1383

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

22 เมษายน 2547

เรื่อง การดำเนินการตามโครงการ "ท้องถิ่นไทยใสสะอาด"

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0804/ว 114 ลงวันที่ 10 มกราคม 2546
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0804/ว 1845 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2546

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาโครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด จำนวน 1 ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำโครงการ "ท้องถิ่นไทยใสสะอาด" ขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่รัฐบาลได้ประกาศสงครามอยู่ในขณะนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวบังเกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงกำหนดมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นในการป้องกัน แก้ไขและปราบปรามปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. ให้จังหวัดให้ความสำคัญต่อการกำหนดสถานที่กลางเพื่อเป็นศูนย์รวมข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้าง ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง 1 โดยการกำหนดสถานที่กลางดังกล่าว ควรคำนึงถึงความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปที่จะได้รับรู้ข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ควรให้แต่ละอำเภอจัดสถานที่กลางให้ครอบคลุมที่จะให้บริการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยอาจกำหนดให้ใช้ศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารการซื้อหรือการจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลระดับอำเภอเป็นสถานที่กลางเพื่อเป็นศูนย์รวมข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นด้วย ซึ่งหากในอนาคตสถานที่กลางได้พัฒนาให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านสถานที่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่างๆ ก็จะพัฒนาสถานที่กลางดังกล่าวให้เป็นศูนย์รวมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างแท้จริง (One Stop Service) ต่อไป

2. สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล ซึ่งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึงข้างต้น กำหนดให้ใช้สถานที่กลางเป็นที่สำหรับยื่นและเปิดซองสอบราคา และประกวดราคานั้น เนื่องจากหลักเกณฑ์การรับและเปิดซองสอบราคา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 กำหนดให้ผู้เสนอราคาสามารถยื่นซองสอบราคาได้ตั้งแต่วันที่ประกาศเผยแพร่การสอบราคาจนถึงวันปิดการรับซองสอบราคา ซึ่งวันปิดการรับซองดังกล่าวจะต้อง

/ กำหนดห่าง...

โครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมิได้เป็นปัญหาเฉพาะประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่ถือเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศอีกด้วย ซึ่งแต่ละประเทศจะต้องร่วมมือกันในการวางแผนป้องกันและปราบปรามเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะเห็นได้จากปฏิญญากรุงเทพ ซึ่งรัฐบาลไทยได้แถลงร่วมกับผู้นำประเทศเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2546 โดยประเทศภาคีสมาชิกจะต่อสู้กับการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายในปี 2547 นอกจากนี้องค์การสหประชาชาติได้จัดทำอนุสัญญาต่อต้านการทุจริต (United Nation Convention Against Corruption) โดยเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสของระบบราชการ การสถาปนาองค์กรที่จะรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งอนุสัญญาดังกล่าวสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีมติเอกฉันท์เห็นชอบเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2546 และประเทศไทยได้ร่วมลงนามเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตเป็นประเทศแรก เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 ที่เมืองเมอริดา ประเทศเม็กซิโก

สำหรับประเทศไทยการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาสำคัญหนึ่งในสามปัญหาของประเทศที่รัฐบาลได้ประกาศสงครามเพื่อเอาชนะปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาตินอกเหนือจากการประกาศสงครามกับปัญหายาเสพติดและความยากจน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันถือเป็นปัญหาที่เป็นภัยร้ายแรงอย่างยิ่งต่อประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการดำรงชีวิตของประชาชน แม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงเป็นห่วงว่า หากมีการทุจริตกันมาก ปัญหาจะทำให้เมืองไทยพังดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่คณะผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ (ซีอีโอ) เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2546 ตอนหนึ่งว่า "...ถ้าผู้ว่าซีอีโอสามารถประสานงานข้าราชการได้สำเร็จ การทุจริตก็จะลดลง เพราะที่มีทุจริตกันมาก เกิดจากการประสานงาน ไม่ร่วมมือกันปราบ ดังนั้นจึงอย่าให้ข้าราชการ ไม่ว่าชั้นใดทำทุจริต เพราะปัญหานี้ทำให้เมืองไทยพังไปมากแล้ว..."

"...ท่านต้องห้ามไม่ให้มีการทุจริตขึ้น แล้วท่านจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดซีอีโอที่มีประสิทธิภาพ ถ้าทุจริตแม้แต่เพียงนิดเดียวก็ขอแข่งให้มีอันเป็นไป พูดอย่างนี้หยาบคาย แต่ว่าขอให้มีอันเป็นไป แต่ถ้าไม่ทุจริต สุจริตและมีความตั้งใจมุ่งมั่นสร้างความเจริญ ก็ขอให้ต่ออายุได้ถึง 100 ปี ส่วนคนไหนที่มีอายุมากแล้วขอให้แข็งแรง ความสุจริตจะทำให้ประเทศไทยรอดพ้นอันตราย..."

เพื่อเป็นการตอบสนองข้อตกลงของสังคมโลกและนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน โดยถือเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วน และกำหนดให้กรมในสังกัดขยายผลในการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และมีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการ "ท้องถิ่นไทยใสสะอาด" ขึ้น เพื่อร่วมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไข และลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นใน

4.1.1.4 จัดทำโครงการประกวดและให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

4.1.2 มาตรการด้านงบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้างและการเบิกจ่ายเงิน

4.1.2.1 ด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนพัฒนาที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ
- โครงการใช้จ่ายงบประมาณประเภทการก่อสร้าง/ปรับปรุงสิ่งก่อสร้างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการ โดยแสดงราคากลางค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ ค่าแรงและราคาต่อหน่วยตามราคากลางที่ส่วนราชการกำหนด โดยจัดทำเป็นเอกสารแยกต่างหากจากเอกสารงบประมาณและจัดส่งให้สภาท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอทราบล่วงหน้าก่อนการพิจารณา
- ในการพิจารณาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอตรวจสอบการประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการต่าง ๆ โดยกำหนดตัวเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจร่างงบประมาณ ขั้นตอนการปฏิบัติและระยะเวลาไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้การพิจารณาในขั้นตอนของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว
- เมื่องบประมาณประกาศใช้แล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสรุปแผนงาน/โครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณประกาศเผยแพร่เป็นเอกสารส่งให้ประชาชนในระดับครัวเรือนได้ทราบโดยทั่วถึง พร้อมจัดทำป้ายขนาดใหญ่แสดงรายการโครงการต่าง ๆ ติดตั้งไว้ ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- จัดให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่นในการประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณของสภาท้องถิ่น หรือในวาระสำคัญที่มีการพิจารณาถึงประโยชน์ได้เสียในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง
- ให้มีการเผยแพร่ผลความก้าวหน้า และการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนทราบทุกงวดการเงินในระหว่างปีงบประมาณ

4.1.2.2 ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

- (1) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดสถานที่กลางเพื่อเป็นศูนย์รวมข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยพัฒนาสถานที่กลางให้เป็นศูนย์รวมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างแท้จริง (One Stop Service) ดังนี้
 - เป็นศูนย์รวมในการเผยแพร่ข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัด
 - เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถซื้อซองและรูปแบบรายการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ สถานที่กลางได้โดยไม่จำกัดว่าจะต้องไปจัดซื้อ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่เพียงแห่งเดียว
 - กำหนดให้ใช้สถานที่กลางเป็นสถานที่ยื่นของสอบราคา/ประกวดราคา

4.2.3 กรณีเกิดเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นชาวศรีโครม หรืออยู่ในความสนใจของประชาชนโดยทั่วไป หรือเป็นเรื่องที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ให้จัดเจ้าหน้าที่เป็นทีมงานจากส่วนกลางโดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการสืบสวนสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุโดยทันที

4.2.4 กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในขั้นตอนเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและจัดให้มีระบบการกำกับดูแลในเรื่องนี้ให้ชัดเจน

4.3 มาตรการด้านการติดตาม ตรวจสอบ และการวิจัยประเมินผล

4.3.1 กำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี พัสดุ ตลอดจนนิเทศงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งละ 2 ครั้งต่อปี

4.3.2 ประสานกับหน่วยตรวจสอบภายนอก และองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบแห่งชาติ ในด้านข้อมูล ข่าวสารและการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินการในอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

4.3.3 จัดทำระบบการติดตามงาน ระบบการรายงานผลของหน่วยงานในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด รวมทั้งสร้างดัชนีชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในแต่ละด้าน เช่นงบประมาณที่สามารถประหยัดได้ จำนวนประกาศประกวดราคาที่จังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไขให้ถูกต้อง การจัดตั้งสถานีกกลางได้ครบทุกจังหวัด จำนวนผู้มาซื้อและยื่นซองประกวดราคาเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

4.3.4 พัฒนาระบบการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับโครงสร้าง ภารกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.3.5 จัดทำโครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด

4.3.6 จัดทำโครงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุและองค์ประกอบของปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างดัชนีชี้วัดการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.4 มาตรการด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการ

4.4.1 จัดทำแผนการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการตามสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ เช่น เอกสาร ใบปลิว โปสเตอร์ แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เว็บไซต์ของจังหวัด เช้าเวลาสถานีวิทยุ/โทรทัศน์ เป็นต้น

4.4.2 รณรงค์ประชาสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรเอกชน เช่น NGO และภาคเอกชนต่าง ๆ ชมรมหนังสือพิมพ์ เพื่อกระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ประชาคมทุกระดับ ร่วมกันคิด ร่วมตรวจสอบ ติดตามการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกขั้นตอน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 สามารถป้องกัน แก้ไข และลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 8.2 การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความคุ้มค่า ประชาชนได้รับการบริการที่มีปริมาณและคุณภาพดีขึ้น
- 8.3 สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ในการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 8.3 สามารถสร้างเครือข่ายและแนวร่วมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในระดับรากหญ้า
- 8.4 สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องดีงามและสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานของผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานข้าราชการส่วนท้องถิ่น ที่เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพ

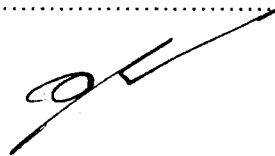
9. ผู้เสนอโครงการ

(นายพงศ์ไพยม วาสุภุตติ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

10. ผู้เห็นชอบโครงการ

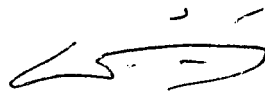

(นายอนุชา โมกขะเวส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

11. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายประชา มาลีเนนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๖ ม.ค. 47